



ת"פ 45564/07/19 - מדינת ישראל - רשות המיסים נגד וליד סנינה, א.ס. וליד לבניה בע"מ

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 45564-07-19 רשות המיסים, היחידה המשפטית
מחוז מרכז-מע"מ פלילי נ' סנינה ואח'
לפני כבוד השופט אביב שרון

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל - רשות המיסים

ע"י ב"כ עו"ד בלה פרנק דילר ומר עידן בקשי, מתמחה

נגד

1. וליד סנינה

הנאשמים

2. א.ס. וליד לבניה בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד וג'די מסארוזה

גזר דין

הודאת הנאשמים; הסדר הטיעון

1. הנאשמים - חברה בע"מ הרשומה כעוסק מורשה לענין חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 ועוסקת בענף שיפוץ מבנים ועבודות בנין, ובעל מניות בה ומנהלה הפעיל - הורשעו על פי הודאתם, ובמסגרת הסדר טיעון, ב-37 עבירות של **ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק, במטרה להתחמק או להשתמש מתשלום מס**, בניגוד לסעיף 117(ב)(5) לחוק מס ערך מוסף יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק; **והכנה, ניהול או הרשאה לאחר להכין או לנהל פנקסי חשבוניות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, במטרה להתחמק או להשתמש מתשלום מס**, בניגוד לסעיף 117(ב)(6) לחוק מס ערך מוסף.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בשנים 2014-2015 ניכו הנאשמים 37 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס על שם 3 עוסקים שונים וזאת מבלי שעשו או התחייבו לעשות את העסקאות שלגביהן הוצאו החשבוניות, וזאת בסך כולל של 17,496,385 ₪. הנאשמים ניכו את מס התשומות הגלום בחשבוניות הכוזבות בדו"חות התקופתיים שהגישו למנהל מס ערך מוסף בסך כולל של 2,667,028 ₪.

3. הצדדים הניחו לפניי הסדר טיעון במסגרתו המאשימה טוענת למתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-36 חודשי



מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים, כאשר את מיקומו של העונש בתוך המתחם תשקול לאחר תקופה שתינתן לנאשם להסיר את המחדלים; ההגנה תטען לעונש באופן חופשי. כמו כן, הוסכם שהנאשם ישלח לשרות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו.

תסקיר שרות המבחן

4. מתסקיר שרות המבחן מיום 15.9.22 עולה שהנאשם בן 33, נשוי לאשה העובדת בבנק, אב לשתי ילדות בנות שנתיים ושלוש. הנאשם מתקיים מהכנסתה של אשתו מאחר וההכנסה מעבודתו מיועדת לכיסוי חובות לגורמים שונים, ביניהם מהשוק האפור. הנאשם בוגר 12 שנות לימוד והוא המשיך לימודי הנדסאי אך לא סיים את הלימודים. במשך השנים עבד בעבודות בניה, צבר חובות ומתמודד עם מצב כלכלי דחוק. עסקיו של אביו קרסו ולאחר מכן הוא עצמו נקלע לקשיים כלכליים והתמודד עם איומים על חייו ועל חיי בני משפחתו מצד גורמים בשוק האפור, כולל ירי לעבר ביתו. הנאשם נעדר עבר פלילי. בהתייחסותו לעבירות הוא מקבל אחריות ומביע צער וחרטה, הכרה באיסור ובחומרת מעשיו והפגיעה שהסב. הסביר ביצוע העבירות על רקע משבר כלכלי ותחושות בדידות, דחק ותסכול. מסר שהתמשכות ההליך המשפטי, חקירתו על ידי הרשויות ואיומים על חייו המחישו לו את חומרת מעשיו. מתוך האבחון שנערך לנאשם זוהו מוקדי סיכון לעבריינות במצבו הממוקדים בקשיי נפרדות, קושי בויסות דחפים, חובות לגורמים בשוק האפור ואיומים על חייו. בהערכת הכוחות והסיכוי לשיקום מצא שרות המבחן שהנאשם בעל יכולות וכישורים, מגלה בטחון בקשר עם שרות המבחן, מקבל אחריות על העבירות, מבין חומרתן ונכון לשאת בעונש. על אף נזקקות טיפולית, התרשם שרות המבחן מהיעדר פניות להשתלב בהליך טיפולי ועל כן, לא המליץ על העמדת הנאשם בצו מבחן. שרות המבחן המליץ להטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות שרות.

ראיות לעונש; טיעוני ב"כ הצדדים

5. אשת הנאשם, גב' פאודיה עודא, העידה שהיא והנאשם נשואים 4 שנים ולהם 2 בנות קטנות, אשר אוהבות את הנאשם וקשורות אליו. היא סיפרה שהעבירות בוצעו על ידי הנאשם בשנים 2014-2015 והנאשם היום הוא לא אותו אדם שהיה לפני 7 שנים, שכן בינתיים התחתן ונולדו לו ילדים, הוא דואג להם ודואג למשפחתו. על כן, ביקשה שלא להחמיר בעונשו.

6. ב"כ המאשימה הגיש טיעונים כתובים לעונש והוסיף טיעון על-פה. הוא טען שחרף העובדה שמדובר ב-37 עבירות נפרדות, הרי שנכח העובדה שמדובר ברצף של עבירות, באותו נושא ובאותה שיטה, יש לראות באירוע כ"אירוע אחד" ולקבוע מתחם עונש הולם אחד. ב"כ המאשימה הפנה לערכים החברתיים המוגנים בעבירות שעניינם שמירה על הקופה הציבורית, הבטחת קיומה של מערכת גביית מיסים תקינה ושמירה על ערך השוויון בנטל התשלום במס. נטען שהפסיקה קבעה שלעבירות המס נודעת חומרה יתירה בשל פגיעתן הישירה בקופה הציבורית ופגיעתן העקיפה בכיסו של כל אזרח ואזרח. נטען שהעבירות בתחום החשבונות הפיקטיביות הפכו זה מכבר ל"מכת מדינה" שיש להעניש בחומרה את מבצעה. בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות נמנו, בין היתר, התכנון שקדם לביצוע העבירות; חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות (כאשר הוא הבעלים של הנאשמת, מחולל העבירות והנהנה מביצוען); הנזק שנגרם מביצוע העבירות (גריעה של ₪ 2,667,028 מהקופה הציבורית); המניע לביצוע העבירות, מניע כלכלי טהור. בנסיבות אלה עתר ב"כ המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר, לצד קנס כספי בשיעור של



5%-10% מסכום המחדל ומאסר על תנאי. את עונשו של הנאשם ביקש התובע למקם בשליש העליון של מתחם העונש ההולם לו עתר, וזאת מן הטעמים הבאים - הנאשמים לא הסירו את המחדל ולא עשו כל מאמץ להסירו. בכך יש כדי ללמד שהם אינם נוטלים אחריות כנה על ביצוע העבירות ולא פעלו לתקן מעשיהם; אין לזקוף את חלופ הזמן מאז ביצוע העבירות ואת השיהוי בהגשת כתב האישום לחובת המאשימה, שכן בידוע שעבירות כלכליות נחקרות על פני זמן רב בשל מורכבותן, היקפן ומספר המעורבים בהן. עוד נטען שלאחר הגשת כתב האישום, בחודש יולי 2019, כל הדחיות בתיק באו מצד ההגנה. התובע טען שהמאשימה לקחה בחשבון את היותו של הנאשם נעדר עבר פלילי, את הודאת הנאשמים בעובדות כתב האישום המתוקן, את החסכון בזמן שיפוטי יקר ואת ההיבטים החיוביים כעולה מתסקיר שרות המבחן. התובע הפנה לפסיקה.

7. ב"כ הנאשמים פתח טיעונו בהפניה לעניינו של המעורב הנוסף - שרון שילון - אשר הוציא את החשבוניות הפיקטיביות והורשע על פי הודאתו, ובית משפט השלום ברחובות גזר עליו, בין היתר, 20 חודשי מאסר וקנס כספי בסך 40,000 ₪ (במתחם הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר). נטען שלמעורב הנוסף עבר פלילי והוא ריצה עונשי מאסר. עוד נטען שערעור שהגיש המעורב הנוסף לבית המשפט המחוזי מרכז תלוי ועומד, כאשר בתום הדיון הציע כב' ההרכב להעמיד את עונשו על 15 חודשי מאסר והמדינה הסכימה לכך [יוער שבינתיים ניתן פסק הדין בערעור ועונשו של השותף אכן הופחת ל-15 חודשי מאסר (עפ"ג 67450-01-22 שילון נ' מדינת ישראל (30.10.22)].

ב"כ הנאשם הפנה לחלופ הזמן הרב שעבר ממועד ביצוע העבירות, כ-7 שנים ולשיהוי בהגשת כתב האישום שהוגש בחלופ 4 שנים ממועד ביצוע העבירות. נטען שהנאשם נעדר עבר פלילי מכל סוג ומין שהוא. הוא מחזיק בנאשמת מאז שנת 2010 ולא נטען שהיו לו מחדלים בתקופה שלפני ביצוע העבירות. הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן, נטל אחריות והביע חרטה, חסך מזמנו היקר של בית המשפט.

נטען שהנאשם נפל קורבן למעשיו של השותף, אותו שילון, אשר השתחרר בזמנו מהכלא והטעה את הנאשם, אשר קיים עמו קשר עסקי. הסניגור הפנה לתסקיר שרות המבחן שהוא חיובי בעיקרו. הוא טען שלנאשם חובות כבדים, כמו גם לאביו (דו"חות תיקים לחייבים **נע/1**, **נע/3**); אחיו מוכר כנכה על ידי הביטוח הרפואי, סובל מתחלואים ועבר ניתוח להשתלת כליה (אישור ביטוח לאומי ומסמכים רפואיים **נע/2**); אביו עבר הליך של פשיטת רגל (**נע/4**) ואף הוא סובל מבעיות רפואיות (**נע/5**).

בנסיבות אלה, ומשעונשו של השותף, בעל העבר הפלילי, הועמד על 15 חודשי מאסר, ביקש ב"כ הנאשם לגזור על הנאשם מאסר בפועל שירוצה בעבודות שרות.

דין והכרעה

8. נראה שנקודת המוצא לדיונו הוא העונש שנגזר על המעורב הנוסף, מוציא החשבוניות הכוזבות, שרון שילון, בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז בעפ"ג 67450-01-22 מיום 30.10.22, עונש מאסר בפועל לתקופה בת 15 חודשים, כאשר השוני בין הנאשם שלפני לבין אותו שילון מתבטא בכך שלאחר עבר פלילי הכולל ריצוי מאסרים בפועל, וכן, אישום נוסף המייחס לו ניכוי מס תשומות שלא כדין, בחודשים נובמבר-דצמבר 2013, בסך של 267,900 ₪, במטרה להתחמק מתשלום מס.



השאלה הנשאלת היא האם לאור אותו שוני, ונכח **עיקרון אחדות הענישה**, יש לגזור על הנאשם עונש מקל יותר והאם יש מקום להורות שעונש המאסר שיוטל עליו ירוצה בדרך של עבודות שרות.

9. כאמור, אין חולק בדבר הערכים החברתיים המוגנים בעבירות אותן ביצע הנאשם שעניינם פגיעה בקופה הציבורית, פגיעה בערך השוויון בנשיאת נטל תשלום המס ופגיעה בתפקודה של מערכת גביית המיסים שתכליתה הטלת מס אמת בזמן אמת. נראה שאין גם חולק שמדובר בעבירות קלות לביצוע וקשות לחשיפה, אשר משיאות למבצעהן רווחים כלכליים גבוהים. עוד ידוע שמדיניות הענישה בעבירות אלה מחמירה ובתי המשפט נוהגים לגזור על העבריינים עונשי מאסר לריצוי בפועל.

10. במקרה שלפניי נוכח נסיבות ביצוע העבירות, כמפורט להלן, מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים בינונית-גבוהה - מדובר במספר רב של עבירות, 37 במספר, שבוצעו על פני תקופה של כשנה; הנזק שנגרם לקופה הציבורית הוא משמעותי ביותר - הסכום הכולל של החשבוניות הפיקטיביות שהוצאו עמד על סך של כ-17.5 מיליון ₪, כאשר סכום המס הנובע מהן ושנוכה שלא כדין עמד על סך של כ-2.7 מיליון ₪; הנאשם הוא בעל המניות והבעלים של הנאשמת ועל כן, הוא המבצע הבלעדי; ניתן לומר שביצוע העבירות תוכנן מראש; המניע לביצוע העבירות הוא כלכלי.

11. בנסיבות אלה, קבע בית המשפט המחוזי בעניינו של המעורב הנוסף -

"המדובר בעבירות מס חמורות ביותר שהתבצעו על פני תקופה ארוכה ואשר לאור ההיקף הכספי שלהן, גרמו לנזק כספי רב לקופה הציבורית, נזק שהמערער עד היום לא עשה דבר כדי להקטינו, ואף לא במעט. צדק בית משפט קמא שסבר כי בעבירות אלה, הקלות לביצוע ושנזקן רב, ראוי להטיל ענישה מחמירה, והמתחם שקבע נראה לנו הולם וראוי. כן צדק שלא סבר כי יש מקום לחרוג ממתחם הענישה מחמת הליכי השיקום, שכן האינטרס הציבורי בעבירות מס מחייב לתת עדיפות לשיקולי גמול והרתעה על פני שיקולי שיקום. בכל מקרה, גם אם המערער אכן השתקם ומנהל אורח חיים נורמטיבי, הוא אינו שונה מעברייני מס אחרים שלרוב הינם אנשים נורמטיביים".

קביעות אלה תקפות גם לגבי הנאשם שלפניי.

12. באשר לקביעת עונשו של המעורב הנוסף בתוך המתחם, בהיבט של הסרת המחדל, קבע בית המשפט המחוזי -

"בכל הנוגע לעבירות מס נראה לנו כי שיקול משמעותי הוא האם הוסר המחדל. מקום שבו עברייני המס, שגזל בדרכי מרמה את כספי הציבור, לא עשה דבר כדי לשלם את המס, משמע כי שיקומו, גם אם אין להמעיט בערכו, עדיין לוקה במרכיב חשוב של הפנמה מהותית ולקייחת אחריות ביחס לעבירות בהן מדובר".



13. ובאשר לשיהוי בהגשת כתב האישום, לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ולהשפעת האמור על מצבו של המעורב האחר, ציין בית המשפט המחוזי -

"לצד זאת, לא ניתן להתעלם מהשיקולים לקולא: השיהוי המשמעותי בהגשת כתב האישום, הליכי השיקום המשמעותיים שעבר המערער כפי שניתן ללמוד גם מהתסקיר האחרון בעניינו, ובעיקר העובדה כי מאחר שהרשעתו בעבירות המס באה לאחר שסיים לרצות את עונשו בעבירה אחרת, התוצאה היא כי עליו לחזור לבית הכלא. בנסיבות אלה אכן אין מקום לחרוג מהמתחם שקבע בית משפט קמא, אך ראוי לקבוע את העונש בתחתית המתחם שקבע בית משפט קמא".

14. עינינו הרואות, שבית המשפט המחוזי אישר את מתחם העונש ההולם שנקבע בבית משפט השלום, מתחם הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר (אם כי יאמר שעניינו של המעורב האחר כלל אישום נוסף של ניכוי מס תשומות שלא כדין בסך של כ-260,000 ₪); נתן דעתו לחלוף הזמן ולשיהוי שבהגשת כתב האישום; ונתן דעתו לעברו הפלילי של המעורב, לעובדה שריצה מאסרים בפועל ושהשתקם לאחר שחרורו מן המאסר האחרון. לפיכך, מיקם את עונשו של המעורב בתחתית המתחם.

15. ובחזרה לנאשם - הנאשם כבן 33, נשוי ואב ל-2 פעוטות; הנאשם נעדר עבר פלילי; הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, נטל אחריות והביע צער על מעשיו. בכך חסך מזמנו היקר של בית המשפט וחסך מזמנם של עדי התביעה; תסקיר שרות המבחן בעניינו חיובי בעיקרו (אם כי נאמר בו ששרות המבחן התרשם מהיעדר פניות להשתלב בהליך טיפולי); מאז ביצוע העבירות חלפו כ-7 שנים והנאשם לא שנה; מצבו הכלכלי קשה והוא נתון בחובות, כמו גם אביו; מצבם הרפואי של אביו ואחיו לא קל.

מנגד, גם הנאשם שלפני לא הסיר את המחדל, או חלק ממנו, כאשר כאמור מדובר בסכום גבוה ביותר.

16. נתתי דעתי לכלל הנסיבות המקלות, כמפורט לעיל, ועדיין אני סבור שנוכח חומרת העבירות, מדיניות הענישה הנוהגת ואי הסרת המחדל - כמו גם בשים לב לעונש שנגזר על המעורב האחר - לא ניתן להסתפק במקרה זה בעונש מאסר שירוצה בעבודות שרות.

יחד עם זאת, מובן שיש לגזור על הנאשם עונש נמוך יותר מזה שנגזר על המעורב הנוסף.

17. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

א. 12 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 1.2.23 בשעה 10:00 בבית סוהר "הדרים" כשבידו תעודת זהות ועותק מגזר הדין.



הערבויות הכספיות שהוטלו על הנאשם במסגרת תיק מ"י 48198-04-15 ימשיכו לחול עד להתייצבות הנאשם למאסר. כמו כן, מוצא נגד הנאשם צו עיכוב יציאה מן הארץ אשר יבוטל עם התייצבות הנאשם למאסר.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות מס מסוג פשע.

ג. 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות מס מסוג עוון.

ד. קנס כספי בסך 20,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-40 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל ביום 15.1.23. לא ישולם תשלום במועד יעמוד כל הסכום לפירעון מיידי.

נאשמת 2

נאשמת 2 אינה פעילה ולכן אני מטיל עליה קנס סמלי בסך 100 ₪ לתשלום עד ליום 15.1.23.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ז חשוון תשפ"ג, 21 נובמבר 2022, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד, הנאשם ובא-כוחו.